

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 30. junija 1898.

Štev. 18.

Slovani v zlati Pragi.

Oči vseh Slovanov so se obračale pretekle dni v zlato Prago. Tam so se zbrali odposlanci vseh plemen velikega slovanskega naroda, da proslavijo z brati Čehi stoletnico rojstva jednega največjih in najslavnejših sinov češke domovine, Frančiška Palacky-ja.

Frančišek Palacky si je pridobil za Čeha na prosvetnem in političnem polju neveljnih zaslug. Da povzdigne svoj narod na odlično stopinjo človeške omike, bil je glavni smoter vsega njegovega pisateljevanja in delovanja. Z zgodovinskimi spisi je odkrival svojim rojakom slavno preteklo zgodovino češkega naroda ter jih vspodbujal k delavnosti, ki je jedini pravi porok velikosti vsakega naroda. Z ustanavljanjem prosvetnih zavodov, podjetij in časopisov je ponujal narodu priliko, da se izobraža in povspenja do višje omike. Na političnem polju pa se je potegoval za enakopravnost vseh avstrijskih narodov, kajti le enakopravnost omogočuje vsakemu narodu prosto razvijanje njegovih sil in zmožnostij.

Velikemu Palacky-ju so veljale zadnje slavnosti v kraljevi, zlati Pragi. Rus in Poljak, Rusin in Slovak, Slovenec in Hrvat, Srb in Bolgar, vsi so prihitali v srce češkega kraljestva, da z bratskim narodom češkim obhajajo spomin slavnega moža. Cela Slavija se je klanjala neumorno delavnemu duhu velikega Palacky-ja.

Ko so se različni bratje slovanskega naroda znašli ob tej priložnosti in v krasni Pragi, zaplamtela je v njih srcih zopet močnejše bratska ljubezen. Bolj živo kakor kedaj jim je stopila pred dušo resnica, da so vsi sinovi matere Slavije, da so si bratje, da se morajo torej tudi ljubiti kakor bratje. In zato so bile slavnosti v čast Palacky-ju zajedno tudi slavnosti slovanske vzajemnosti.

Slovenci, ako se sami sebe ljubimo, se moramo navduševati za vzajemnost slovanskih narodov. Z vzajemnostjo stojimo in padamo. Ako Čehi, Poljaki in Hrvati v odločilnem trenutku pri rešitvi jezikovnega vprašanja pozabijo na nas Slovence, potem je slovenski narod izgubljen, njegov obstanek uničen. Kakor hitro smo zapuščeni od svojih slovanskih bratov, razlilo se bo nemško in italijansko morje po naših livadah in tratah ter preplavilo domovino slovensko.

S srčnim veseljem zri smo torej pretekle dni v Prago, kjer se je na novo sklepala slovanska ljubezen, kjer se je zopet oživila slovanska vzajemnost. Da bi ta čustva v srečo slovanskih narodov ne zaspala, ampak se vedno bujnejše razvijala, to je želja ubogega in zatiranega slovenskega naroda!

„Sl. G.“

Kaj so storili klerikalci kmetom na korist?

Zategadel pa hoče danes „Kmeti List“ dokazati, da so dozdej klerikalci za kmeta zelo nič koristnega ni storili in pridobili, temveč zmiraj sami za-se in za bogataše skrbeli.*)

Ta moder izrek „Kmetkega Lista“ mi ne daje mirovati, — in radi tega bodi „Mir“ tako dober, in mi naj zopet vrne moj dušni mir. Čim dalje premišljuje, tembolj se moram čuditi besedam „lisjakovim“. Predragi, pošteni slovenski kmet, — ne kmet z rokavicami na rokah, ne kmet, kateri prodaja na novem trgu v Celovcu — dolg čas, in se k večjemu le norčuje čez prave kmete, — temveč pravi in pravcati slovenski korenjak, poslušaj tudi mene malo, ko si slišal predstoječo lisjakovo trditev!

Ali že veš, kdo in kaj so tisti „klerikalci“? Kratko odgovorimo: Ti od „Kmetkega Lista“ toli sovraženi klerikalci, so katoliški duhovniki in vsi tisti, kateri se spoznavajo h katoliški cerkvi, pa, — dobro pomni! — ne samo po svojem krstnem listu, temveč tudi po svojem katoliškem misljenju, življenju, dejanju. „Za Boga!“ boš vskliknil, „tedaj sem jaz klerikalec?“

„Če si ti pošten slovensko-katoliški kmet, in imaš vse gori navedene lastnosti, si klerikalec, pa kakošen!“ In sedaj pazi naprej:

Ti tedaj, ti otroki katoliške cerkve, v prvi vrsti njeni duhovniki, po mnenju bistroumnega, visokoučenega „Kmetkega Lista“, dosedaj za kmeta ničesar niso storili.

Katoliška cerkev je, kakor se laže, — in da se laže, je lahko dokazati, — „Kmeti List“, samo za se in za bogataše skrbela.

Ti me začudeno vprašaj: „Ja, zakaj se pa ravno bogataši, judje in kapitalisti tako zaganjajo

*) „Kmeti List“, 15. sušca 1898.

proti cerkvi? Zakaj je ravno koroški milijonar A. Lemiš tak sovražnik klerikalcev, če mu je cerkev do njegovega bogatstva pripomogala? Ali je on potemtakem grd nevaležneš, — in tega ne pričakujem od takega olikanega gospoda, ali pa se je »Kmeti List« prav debelo — zlagal.“

Tako je, predragi! Prav si jo pogodil! — Sploh pa je laž „Kmetkega Lista“ očitna. Da bi bila cerkev v zvezi s kapitalisti, se bi ne vzdignili ravno oni krogi, ki imajo „beca“ — proti njej, — temveč bi svojo prijateljico obžalovali, mesto, da bi tako divjali proti njej, kakor to delajo v istini. In naj reče „Kmeti List“ kar hoče, tako neumni kmetje vendar niso, kakor jih on misli. Da bi bile njegove besede resnične, davno bi se že odvrnili kmetje od cerkve, katera ničesar za nje ne stori; v skoraj 19 stoletjih bi se jim bile vendar odprle oči.

Samo par dokazov še, da so se vedno potegovali duhovniki in kmetoljubni, katoliški možje za kmeta.

Na Bavarskem so združili duhovniki kmete v obrambo proti liberalnemu oduštvu in izsesovanju. Ustanovili so društva, ne po vzgladu našega in štajerskega „bauernbunda“, da bi jih združili v hujškanje in psovanje katoliške cerkve, temveč, da so si zamogli medseboj pomagati po posojilnicah, po strojih (mašinah), po semenu, katerega so jim po nižji ceni priskrbovali itd. Ta kmetijska društva so se dobro obnesla in ima n. pr. samo triersko kmetijsko društvo že nad 12.000 udov. To je samo na enem kraju.

Na Bavarskem je bilo l. 1896. 760 gospodarskih posojilnic, od katerih ima polovica duhovnike kot voditelje, in te posojilnice izvrstno delujejo, in so že marsikaterega kmeta iz silne zadrege rešile. Budalost in gorostasna neumnost je tedaj, če imenuje „Kmeti List“ take posojilnice „oderušnice“. Te hranilnice se tudi dobro obnesejo, ker delujejo velikokrat duhovniki v njih zastoj, in ne prejemajo za veliko delo nobenega, ali zelo neprimerno plačilo, kar bodo seveda pisarji „Kmetkega Lista“ zopet težko zapopadli. Tudi tu na Koroškem boš našel marsikatero blagodejno ustanovo. Od kod je? Klerikalci so vzrok. Duhovniki so ustanovili in še ustanavljajo pojilnice in hranilnice, zavarovalnice, kmetijske zadruge itd. Od duhovnikov se še zmerom zasliši glas: „Kmetje,

Podlistek.

Kakšni so socijalni demokratje?

Vedno bolj se vsiljujejo tudi pri nas socijalni demokratje, silijo tudi na kmete. Kaj imamo pričakovati, če ta stranka pride do veljave, pokazalo se je zopet pri izgredivih v Celovcu dné 22. maja t. l. (glej „Mir“ št. 15. t. l.) Kam zabrede človek, ki se oklene teh nauk, kaže sledeči dogodek, o katerem poroča vrli ljubljanski „Glasnik“ št. 16. od dné 10. t. m.

V Hrudimu na Češkem je bil pred nekaj dnevi pred porotniki obsojen Vaclav Bednar, kočar in tkalec iz Dolenje Lote, na 10 let težke ječe zavoljo poskušane umora. Ta človek je namreč svojo lastno ženo divje zdelal s sekuro in srečno čudo je da je ni do mrtvega razmesaril.

Takih žalostnih dogodkov čujemo tudi drugod. Toda navedeni slučaj je za nas zato opušljiv, ker je nečloveški divjak Bednar samopo socijalno-demokratični slepariji tako globoko pšel.

Ker govori dejanje samo dovolj na glas in jasno, zato podajemo svojim bralcem brez krega pristavka popolnoma po besedi glavne stvari z aslišanja imenovanega Bednara:

Predsednik: Vaša žena je hotela, dabi šli v cerkev.

Zatoženec: Saj bi bil šel, če bi mi kdo zatčal dal.

Preds.: Človek, zato se nič ne plačuj; to se dela iz prepričanja. Vi ste rekli, da vaša žena ni

hotela ubogati. Ona pa družega ni hotela kot to, da vam otroci ne smejo prebirati socijalističnih časopisov, ker to ni otrokom primerno.

Zatož.: To je res. Žena mi ni hotela brati; zato o mi pa morali otroci.

Zatoženec pripoveduje na to popolnoma hladnokrvno, kako sta se zavoljo tega sprla z ženo in kako jo je potem s sekuro mesaril.

Preds.: Ali vam je kaj žal?

Zatož.: Prav čisto nič.

Preds.: Ali res mislite, da se bo vse premoženje razdelilo?

Zatož.: To pričakujem popolnoma gotovo.

Preds.: Kdo vas je pa v tem preslepil? Ali se vam je kaj obljubilo?

Zatož.: Te razdelitve smo pričakovali za dné 1. maja. Meni se je reklo, da dobim od našega društva dve kravi, nekaj orlov zemlje in — drugo ženo. Če se pa tudi takrat to ni zgodilo, pride gotovo kmalu do tega.

Preds.: Vi niste nič delali in vaša žena in otroci so vas redili. Nekoč ste vzeli njihovih težko prihranjenih 39 gld. in ste potem šli k svojim „sodrugom“, kjer ste na jedenkrat zapravili 15 gld.

Zatož.: To sem storil. Moja družina ni imela zavoljo tega nobene posebne škode. Ostalo ji je še dovolj.

Preds.: Vi niste skušali odvrčati samo svojih tovarišev, da bi ne hodili v cerkev, marveč ste to prepovedali tudi svojim otrokom. Če so pa v kljub temu šli, ste nabili svojo ženo.

Zatož.: Otroci morajo ubogati očeta in tudi žena.

Preds.: Svoje otroke ste učili, da človek ni

nič družega, kot živina. Če se zakolje vol, odteče kri in vse je končano. S človekom je ravno tako.

Zatož.: Da, s človekom je popolnoma ravno taka, kot z drugimi živalmi. To je moje trdno prepričanje.

Preds.: Človeče, kdo vas je tega učil?

Zatož.: Socijalni demokratje in njihovi časopisi, ki sem jih dobival cele kupe in ki so mi jih morali brati moji otroci.

Kdor pozna socijalno demokracijo, kot jo poznamo mi, vé natanjčno, da v kratkem času vsakdo, ki se ji pridruži, pride do ravno tistih načel, ki jih je v navedenem zaslišanju razvijal Bednar. Takih mož imamo na Slovenskem že veliko število in če bomo držali roke križema, potem se ostrupi s tem prokletim judovskim strupom vse naše ljudstvo. Ali hočemo to dopustiti?

Raznoterosti.

Koliko jezikov se govori po svetu, dognal je nek francoski učenjak; pravi, da je vseh govoric 860, ki se popolnoma ločijo druga od druge. Evropa ima 89, Afrika 114, Azija 123, Amerika 417 in ostale države 117 jezikov. Čudno je, da na raznih malih otokih južnega morja nahajamo povsodi drugo govorico.

Visoka starost. 4. jan. t. l. je obhajal svoj rojstni dan najstarejši mož na Dunaju L. Kohn. Rojen je bil leta 1787. na Ogerskem in je star 111 let. Pred dvema letoma je umrl njegov brat, ki je dosegel tudi visoko starost 103 let.

z družite se!“ Da se to ne zgodi, so krivi velikokrat kmetje sami, kateri ne dajo zaslepiti in za nos voditi od ljudij, podobnih pristašem „Kmetškega Lista“ in njega pokroviteljem, katerim bo kmet le toliko časa molzna krava, dokler ne bo združen in v dobrem podučeni.

Da je cerkev zmirom imela skrb za blagostanje kmetovo, razvidimo že iz odloka sv. papeža Gregorja, kateri je določil, da so dobili kmetje, ki so takrat morali plačati pred žetvijo visoke davke, iz cerkvenega premoženja brezobrestna posojila; še le po žetvi so imeli posojila vrtni. V srednjem veku je bil v marsikaterem oziru, kakor za druge stanove tako tudi za kmetijski stan — zlati čas. Krivice so se seveda tudi godile, a odgovorna tukaj ni katoliška cerkev, vsaj bodo ljudje slabostim podvrženi, dokler jih sploh kaj na svetu bo. Visokoštudirani gospodje od „Kmetškega Lista“ naj le preberejo, — če to sploh umejo, — pesmi srednjeveških pesnikov, in oni se bodo sami prepričali, da je dobro skrbela, če je le mogla, cerkev tudi za telesni blagor svojih otrok, — ko bodo slišali pesnika Stricker, Nithard von Reuenthal i. dr. tarnati o dobrem, dà, razkošnem življenju priprostih kmetov.

Sedaj pa vprašajmo „Kmetški List“, kdo je kriv, da se kmetu na Koroškem slabo godi?

„Klerikalci“, je odgovoril.

Dobro, ti tedaj nisi klerikalec. Kaj pa si? Si li liberalcec — nemško-nacijonalec? Potem lastno gnjezdo umažeš s svojimi tožbami. Kdo pa sedi zadnjih 30 let na krmilu v zboru, v katerem bi se dalo kmetom pomagati, kakor liberalci? Kdo pa je vstvaril vse te slabe postave, kakor liberalci? „Kmetški List“ si misli:

„Eh! liberalcec ne morem biti, drugače me kmetje natepejo, kaj ko bi poskusil, kot nemško-nacijonalec?“

Tako? Če si to, zakaj pa govoriš manj vredni jezik, kateri je postal po tvojih jezikovnih študijah najmanjvrednejša vejica na drevesu avstrijskih jezikov. Če si navajen tuliti, kakor volk, zakaj na enkrat bekečeš kakor ovca? Nisi li precej hinavsko nadarjen pre(več)drugi Lisjak? Če se ti usmili kmetje, katerim se „vsako leto 10.000 lastnin dražbeno prodá“, kakor sam praviš, zakaj pa podpiraš delo onih rogoviležev, kateri zabranijo pametno zborovanje v državnem zboru — ti nemški Nacl v slovenski kapi?

„Jaz sem socijaldemokrat.“

Glej, to sem že davno mislil. Ampak tu se zopet čudim, zakaj se za kmeta poteguješ? Ali ne veš, da mora kmet po naukih rudečih bratcev najprej berač (proletarec) postati, potem ima še le upati socijalna demokracija, da prodere s svojimi nauki, ki učijo, da bodo sezidali novo državo na razvalinah tronov in altarjev. Na razvalinah hočejo zidati; ali se jim bode obneslo?

Tudi „soci“ ne mara biti. — Na slednje morebiti še klerikalec postane, potem pa radovoljno pritrdim, da taki „klerikalci“ skrbijo le za-se in za bogataše, a da za kmeta dosedaj niso še ničesar storili.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

„Mirovi“ bralci že vedó, da državni zbor sedaj počiva. Predsednik je ob koncu 25. seje dné 7. junija napovedal, da se bode prihodnja seja vršila dné 14. t. m., a dan popred so prejeli poslanci pismeno naznanilo, da ne bo seje, ker je po določbi presvitlega cesarja zasedanje preloženo. Kako je prišlo do tega? Grofu Thunu je bilo vse ležeče, na tem, da se razprava o jezikovnih predlogih konča in se izvoli poseben odsek, ki naj bi se takoj lotil svojega dela. Toda nemške stranke so v enomer zahtevale, da naj vlada prej prekliče jezikovne naredb. Grof Thun je uvidel, da se jezikovna razprava vleče kot morská kača samo v ta namen, da se volitev jezikovnega odseka prepreči; zato je cesarju navsotoval, da se zasedanje pretrga. To se je zgodilo z razglasom dné 13. junija. Preložitev ima nekaj dobrega na sebi. Med počitnicami bode grof Thun še enkrat poskusil pomiriti in spraviti Čeha in Nemce. Če se mu sprava posreči, skliče meseca septembra zopet državne poslance na Dunaj; v tem slučaju ne bo treba voliti novega predsedništva in ne bo treba ponavljati raznoterih postavnih načrtov in predlog; moglo se bo o teh zadevah obravnavati, ki so se dosedaj državnemu zboru predložile. Kaj pa takrat, če se zadnji poskus miru in sprave izjalovi? O tem vprašanju si nečemo danes ubijati glave.

V dopolnitev svojih poročil naj ob kratkem omenimo, kar se je dogodilo v zadnjih dveh sejah državnega zbora.

Kako se bo vršila in končala dné 6. junija

XXIV. seja,

bilo je vse radovedno. Listi so namreč razširjali novico, da bode ministerski predsednik ta dan od-

govoril na vprašanje nemških radikalcev (prenapetnežev), zakaj je imenovan grof Gleispach kot predsednik višjega sodišča v Gradcu, in zakaj je vlada razpustila občinski zastop graškega mesta. Nemške stranke so sklenile, da se prične razprava o tem, kar bo vlada odgovorila. Levičarji bi zahtevali glasovanje po imenih in ko bi ostali v manjšini, bila bi seja gotovo skrajno burna in obnovila bi se najgrša obstrukcija z deskicami in trobentami. Toda grof Thun je molčal, kar je osupnilo in presenetilo vse kričače v zbornici in radovedne poslušalce, ki so do zadnjega kotička zasedli vse prostore in prodajali zijala, ko se je povsem mirno nadaljevala jezikovna razprava. Te so se udeležili štirje govorniki: Schönererijaneec Türk, nemški liberalcec dr. Nitsche, krščanski socijalist Axmann in nemški naprednjak Noske. Prvi je po svoji navadi obilo kadila trosil svojemu gospodarju Bismarku, rotil trgovinskega ministra Nemca dr. Baernreither-ja, naj takoj odstopi, da se preje strmoglavi grof Thun. Ob koncu pa grozi: Nemci se bodemo še le začeli vojskovati s pravim orožjem in že prijemamo za meč! — Dr. Nitsche-tu so pobrali predgovorniki vse gradivo, zato o jezikovnem vprašanju ne zine besedice, pač pa dolgo kvasi o graških razmerah. Luegerjev pristaš, dunajski Axmann, obsoja jezikovne naredb, ker so surovo nasilstvo na predpravice, ki jih imajo Nemci v Avstriji. Socijalnim demokratom očita, da jih je vlada podkupila! — Drugi zastopnik dunajskega mesta Noske napada vlado, ker draži nemško ljudstvo in tira Avstrijo v propad!

Zadnja (XXV.) seja

dné 7. junija ostane spomina vredna v zgodovini avstrijske zbornice. Napovedan je bil odgovor grofa Thuna na Wolfovo vprašanje gledé grofa Gleispacha in gledé graških dogodkov. Poslanci so bili zbrani v polnem številu, prostori za poslušalce vsi natlačeni. Ko je novoizvoljeni slovenski poslanec Vencajz storil objubo, jeli so zapisnikarji prečitati predsedništvu izročene predloge, vprašanja in prošnje. Med tem se zbirajo poslanci okrog ministerskih sedežev in vsi so radovedni na Thunov odgovor. Toda siloviti vitez Jurij Schönerer je štrečno popolnoma zmedel. Ko je zapisnikar posl. Merunovič naznanil, da je izročeni 2183 prošenj s 51.674 podpisov proti jezikovni naredbi za Češko, oglasi se za besedo posl. Schönerer in zahteva, da sme sam prečitati imena vseh 2183 podpisanih občin. Predsednik dr. Fuchs ga nekaj časa poslušá, potem ga opominja, naj vendar s praznimi imeni ne trati časa; toda Schönerer se ni za opomin zmenil ter šepeta dalje dolge vrste občinskih imen. Predsedniku je ta komedija vendar le odveč, vzjel je Schönererju besedo in jo dal socijalnemu demokratu Cingru. Toda Schönerer se ne zmeni za nikogar, čita dalje, ob enem govori Cingru in za njim poslanec Sokol. Med tem pa je Wolf razgrajal in psoval. Posl. Daszynskiju je rekel, da je „polnischer Haderlump“, ki delavce slepari, da je „c. kr. socijalni demokrat in izpriden poljski zlahtnik“. Ker Cingru ni mogel govoriti, odpovedal se je besedi. Predsednik je dal besedo ministerskemu predsedniku grofu Thunu, a Wolf in pristaši kričijo kot besni. Grof Thun izjavi med velikanskim hrupom, da bode jutri odgovoril na razne interpelacije; stisne svoje listnice pod pazduho in odide iz zbornice. Schönerer govori dalje. Predsednik naznani, da se ima sedaj nadaljevati jezikovna razprava ter dá besedo posl. Wolfu, ki je bil prvi na vrsti govornikov. Wolf: „V to past me ne vjamete. Jaz bom čakal, da Schönerer prečita svojo petico. Če mi potem ne daste besede, boste nekaj doživeli.“ Schönerer je potem vstal in zajedno z Wolfom govoril. To je bilo že več, tega smešno. Ker se Schönerer nikakor ni dal močiti v svojem berilu, odjenjal je predsednik ter mu dovolil, da prebere vse podpise. Med tem pa je štjerski poslanec Francelj Girstmayer prinesel velikanski šopek plavic (pezdecev) v zbornico ter jih razdelil vsem nemško-nacijonalnim tovarišem, ki so jih z vidnim veseljem pripeli na svoja velikomenška prsa. Ko je Schönerer končal, prestopila je zbornica drugič na dnevni red in začela razpravo o jezikovnih predlogih. Prvi je govoril posl. Wolf. In kako? Kdor ni vedel že popred, po Wolfovem govoru ne more dvomiti nikdo več, da meri vse gibanje nemških radikalcev na veleizdajstvo, ker računa na pomoč od Nemčije, oziroma na porušenje avstrijske države. Najprej je zabavljá, da se hoče praznovati petdesetletnica cesarjevega vladanja, češ, da Nemci niso za to slavnost razpoloženi. Vlada sicer lahko komandira šolarje k slavnosti, da se bodo prehladili, nemškega národa pa ne. Besedičil je potem o vseh možnih rečeh in strastno napadal tudi dr. Ferjančiča, ki je med govorom prevzel predsedništvo, češ, da se po njegovem uplivu medklici ne sprejemajo v zapisnike. Dr. Ferjančič je takoj posegel govorniku v besedo in izjavil, da Wolf ne govori resnice. Nečuvno surovo je brusil svoj jezik nad

knezoškofom v Tridentu dr. Valussijem, ker je svojim vernikom prepovedal naročevati in brati protiverski, nemško-nacijonalni časnik: „Bozener Zeitung“. Rekel je, da je to prepoved dal „ein verrückt oder toll gewordener Pfaffe.“ (t. j. „zno-reli ali blazni far.“) Te psovke, katere je večkrat ponavljal, napravile so grozovit hrušč, malo je manjkalo, da poljski duhovnik Fischer, dr. Žitnik in nekateri drugi poslanci niso skočili v Wolfa. Podpredsednik ga je poklical k redu, na kar je Wolf ponavljal, da je ono prepoved dal „ein Pfaffe, ein übermüthiger oder verrückt gewordener Pfaffe“. Takih surovostij se pač še ni slišalo v avstrijski zbornici! Grozil je tudi z revolucijo ali ustajo, rekoč: vlada je Nemce prisilila, da so nasprotstvo (opozicijo) premenili z obstrukcijo, a Nemci se tudi tretjega pota — revolucije — ne ustrašijo, ker hočejo maščevati se zaradi Gradca. Grdil in psoval je potem grofa Gleispacha, rekoč, da je Gleispach državni zločinec in največji tat, ker je Nemcem ukradel njih pravice. V Gradcu so že pred letom 1848. ljudi obešali na ulične svetilnice, bode se vendar še v Gradcu našel kol, na katerega bodo Gleispacha obesili! (Glöckner: Na prostoru za živino so izložili Gleispacha.) Končal je Wolf z besedami: Nemci ne odnehajo od svojega boja, dokler jezikovne naredb ostanejo veljavne. Nemčija pazno sledi dogodke v Avstriji, odločitev je morda že blizu. Boj pojde do uničenja, a nemški národ ne bode uničen.“

Za Wolfom je govoril dve uri slovenski poslanec dr. Žitnik. V jedernatem govoru je razpravljá zgodovino jezikovnega vprašanja v Avstriji od cesarice Marije Terezije do Badenijevih naredeb. Izjavil se je najodločneje proti nemškemu državnemu jeziku, ker so druge vezi, ki držijo Avstrijo, ne pa nemščina. Le na podlagi popolne národne ravnopravnosti napravi se mir med národi. Krepko je govornik prijemal nemške nacijonalece, ki strahujejo vse nemške stranke. Dokazoval je krivice, ki se Slovincem godijo ob mejah od strani Nemcev in Lahov. Konečno v prisrčnih besedah izraža željo, da se potom pravičnosti doseže sprava in mir med národi, kar bode v srečo in blagor národom in državi. — Češkega govornika dr. Kramara so pozdravili olikani Schönererijanci z vi-harnimi fej-klici. A dr. Kramar se ni dal motiti. Ko je zavračal krive trditve nekaterih nemških predgovornikov, n. pr. dr. Schöpferja, dr. Pfersche-ta, Wolfa, dr. Mengerja in dr. Schückerja, je dokazoval, da slovanski národi nikdar ne privolijo v nemški državni jezik. Parlament je mrtev! 14 milijonov Slovanov v Avstriji ne gojijo sovraštva do Nemcev; oni ne mislijo na kako nasilstvo proti nemškemu ljudstvu, pač pa zahtevajo le pravičnost in postavno varstvo vsakemu národu. Ko je govornik končal, pozdravljali so ga Schönererijanci zopet s pfui-klici, desnica pa mu je burno pritrjevala in ploskala.

Pred sklepom se je predsednik dr. Fuchs še odgovoril na to, kar sta ga v prejšnjih sejah vprašala poljski poslanec dr. Milevski in socijalni demokrat Ressel. Vlada je namreč zadnje dni poslancem izročila nekaj načrtov o prav važnih in koristnih postavah, ki bi zlasti ubogim kmetom in delavcem nekoliko olajšale težko davčno breme. Načrti zakonov, da se znižajo pripisninske pristojbine (prijemščina) pri kmetijskih, sploh pri malih posestvih, da se odpravijo sitne in drage šrange z državnih cest, da se odpravi kolek za časnike in koledarje, da se ustanovi poseben urad za delavce in še marsikaj takega — vse to so prijazne stvari — prijazne in koristne vsem brez izjeme. Večina državnih poslancev je srčno želela, naj se prej ko mogoče obravnava o teh imenitnih vladnih nasvetih. V ta namen je bil posl. dr. Milevski predsednika vprašal, ali ne bi bil volje določiti večerne ali posebne seje, v katerih bi se zbornica izključljivo pečala le s temi vladnimi predlogi. Predsednik je res potem sklical vse načelnike raznih strank, naj se dogovorijo ter dovolijo mirno razpravo o teh postavah, ki bi bile Nemcem ravno tako koristne kakor Slovanom in Lahom. A predsednikovo posredovanje je bilo zastoj! Kmalu je zbornico naznanil, da so vse nemške stranke razun katoliške ljudske skupine odbile to ponudbo in da sploh ne narajo za nobeden vladni predlog, dokler vlada ne vnakne jezikovnih naredeb. Vsled tega upora se je sporazumljenje med večino in manjšino razbilo in predsedniku ni bilo mogoče, sedanji dnevni red speminiti, kakor je to želela vlada in desnica. Naovedal je, da bode prihodnja seja v torek dné 14. unija, a seje ni bilo, ker je bilo zborovanje — kakr smo omenili — po Najvišjem ukazu — preloženo. Kdo je torej kriv, da je ostalo tudi letošnje zasedanje brez sadú, brez koristi, brez uspeha za ljudstvo in državo? Večina gotovo ne, vsaj je bila vno pripravljena, delati za blagor svojih volilcev, vso potrató časa in denarja, pa tudi vso škodo, katero bode ljudstvo še nadalje trpelo, so zakrivil oni poslanci, ki jih imata prusaška prenapetec Schönerer in Wolf na vajeti: to so nem-

ški liberalci in nemški narodovci. Tem je nemščina in ropanje nad vse, skrb in delo za ljudstvo, sprava med narodi, obstanek, blagor in sreča Avstrije — deveta brigada!

Dopisi prijateljev.

Slovinci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Iz Celovca. (Svoji k svojim!) V našem listu smo že čestokrat naše cenjene čitatelje in somišljenike opozarjali na ta izrek, na kateri se je nam Slovincem v prvi vrsti naslanjati in opirati, ako se hočemo kedaj osvoboditi tujega nasilstva in si gospodarski toliko odpomoči, da nam ne bode treba biti odvisnim od tujega kapitala. Priporočali smo vedno, naj Slovenec kupuje le pri Slovencu; naj se podpirajo v prvi vrsti tisti domači trgovci, ki so naše gore listi in še-le potem, ako bi teh ne imeli, naj Slovenec išče za svoj denar blagá drugod. Vedno pa naj gleda na to, da se bode posluževal pri nakupovanju vselej in povsod svojega domačega slovenskega jezika. Kdor ti ne mara postreči v tvojem jeziku, obrni mu hrbet in pojdi drugam! Trgovci, bodisi tu ali tam, ki hočejo prodajati Slovincem in kaj zaslužiti od njih, naj skrbijo za to, da bodo imeli vsaj postrežnike take, ki se bodo mogli razgovarjati z vami, ako že sami ne govorijo našega jezika! — A še na nekaj moramo opozarjati danes. Malone vsakdo mora dandanašnji iskati v tem ali onem slučaju pravne pomoči! Tu zahteva pač narodna zavest, da jo iščemo le pri svojih somišljenikih, da si poiščemo slovenskih zagovornikov-odvetnikov! V Celovcu se je naselil naš rojak, ki deluje vkljubo vsemu nagajanju od nasprotne strani odločno in neustrašeno za nas. A vendar še opažamo, da se ga naši rojaki ne oklepajo tako, kakor bi morali; vidimo celo, da se še naše slovenske posojilnice zatekavajo k zagrizjenim nasprotnikom! Kaj naj rečemo h temu? Če smo sami sebi nasprotni, smemo-li potem od drugih pričakovati prijaznosti in spoštovanja? Ako bodemo nosili svoje slovenstvo vedno le samo na jeziku in bodemo le na slavnostih in shodih povdarjali svoje narodnjaštvo, drugače pa tlačani Nemcem in prezirali domačine, kam pa bodemo prišli? Kdo pa se bode v prihodnje še hotel žrtvovati za nas in kdo tu pri nas se naseliti, ako ga bomo mi kot svojega prezirali? Ob enem izjavljamo, da bodemo, če treba, prišli tudi z imeni na dan! Saj so nam na razpolago v razglasih uradnega lista! Zatorej proč s polovičarstvom, proč z neodločnostjo, in svoji k svojim! Spoštujmo se sami sebe, da ne postanemo podlaga tujčevi peti!

Iz Celovca. (Zastopniki Slovencev v Pragi.) Slavnosti v proslavo 100letnice slavnega češkega zgodovinarja, velikega učenjaka-Slovana, Frančiška Palackega, in s to slavnostjo združenega časnikarskega shoda v Pragi so se udeležili sledeči Slovenci: gg. dr. Karol Bleiweiss vitez Trsteniški, župan Iv. Hribar, odvetnik dr. Iv. Tavčar za „Slov. Narod“, drž. poslanec in prof. bogoslovja dr. Ivan Krek, Ivan Štefe za „Slov. List“, vsi iz Ljubljane; sourednik „Dom in Sveta“ Evgen Lampe iz Bleda (tudi za „Slovenca“), deželni poslanec dr. J. Serbec in urednik „Domovine“ Dragotin Hribar iz Celja, dvorni svetovalec in drž. pos. Fr. Šuklje in urednik „Slov. Sveta“ Fr. Podgornik iz Dunaja, urednik „Edinosti“ M. Cotič iz Trsta, zastopnik „Soče“ Arnošt Klavžar iz Gorice in župnik F. Ptašinski. Koroške Slovence in „Mir“ je zastopal kaplan Josip Rozman iz Celovca. V poslednjega se sedaj zaradi tega prav po hribovsko zaletavajo naši nemško-nacionalni listi, pred vsem „Freie Stimmen“, ki ne morejo preboleti, da se je predrznil tudi koroški Slovenec podati na pot med svoje slovanske brate, brez da je poprej poprosil dovoljenja v to pri matadorjih iz stolnih ulic. Naj se le navadijo naši nasprotniki na take posete in sestanke Slovanov. Mi bomo že za to skrbeli, da se pri vsih takih prilikah javno in jasno pové, káke dobrote da uživamo koroški Slovenci od naših „pravicoljubnih“ nasprotnikov. — Ko se g. Rozman iz potovanja povrne, bode že poskrbel, da bodo čitatelji „Mira“ kaj več izvedeli o prekrasnih in pomenljivih slavnostih, ki so se vršile pretekle dni v Pragi. Danes povemo le še toliko, da se liberalno-nacionalni Nemci in drugi njihovi privrženci grozno jezijo čez to, da so se teh slavnostij udeležili zastopniki vseh slovanskih plemen, torej tudi Rusi, ter tako vstvarili trdno zvezo proti vedno hujšemu in predrznejšemu navalu od strani oholih Nemcev. Posebno razburil jih je veliki knez ruski, Konstantin, s svojo po vsebini čisto nedolžno brzo-

javko*), s katero je kot predsednik carske akademije znanostij v Petrogradu pozdravil Palackega slavnosti v Pragi; ruski general Komarov pa, ki je kot zastopnik glavnega ruskega carskega mesta Petrograda došel v Prago in ki je večkrat nastopil kot govornik ter povedal našim nasprotnikom resnico odkrito v obraz, in katerega govori so izzvali nepopisno navdušenje vseh navzočih udeležencev, jim je pa kar možgane zmešal. Urednik „Freie Stimmen“ je vsled tega menda zgubil glavo, ker v 74. številki od 23. t. m. besni takó, kakor če bi bil obnoren. Nam avstrijskim Slovanom očita panslavizem in veleizdajstvo, pozabi pa na to, da on skoro v vsaki številki dela propagando za pravi pravcati „pangermanizem“ (vsenemštvo) v Avstriji. Ljudje, ki očito škilijo čez mejo in pri vsaki priliki kličejo Prusijo na pomoč ter se hodijo poklanjat Velikonemcu in največjemu sovražniku Avstrije, Bizmarku, v Nemčijo; — ki hodijo po pruske marke, da davijo z njimi avstrijske Slovence; — ki bi radi Avstrijo podjarmili Nemčiji in ki delajo očito na nje propad s svojim revolucijskim hujskanjem; — ljudje, ki ne zakrivajo svojih veleizdajskih namer in javno v državnem zboru in na shodih po svojih Wolfoveih in Schönererijancih z besedami potresavajo okna cesarske palače na Dunaju; — oni, ki so pijani same ošabnosti in nadutosti, — ti naj nikari preveč ne govorijo o panslavizmu in veleizdajstvu Slovanov. Najprvo treba, da pometejo smeti pred svojim pragom! Mi pa izjavljamo tu jasno in odločno, da se njihovega krika čisto nič ne bojimo. Ostanemo to, kar smo, — in kot pošteni Slovenci kličemo iz vsega srca: živelo slovansko delo in slovanska vzajemnost! Probudili smo se — in udali se vam ne bomo!

Objavimo tu še brzojavke, katere so se odposlale povodom te slavnosti iz Celovca v Prago in ki se glasijo:

Slava sinovom majke Slave! Z Vami se klanjamo duhu največjega Čeha! Bodi nam vzor viteškega bojnika za svete pravice svete domovine! Živela slovanska vzajemnost!
Odbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.

Slaviteljem spomina slavnega in velikega Slovana, očeta bratskega nam naroda češkega, Fran Palackega, gromoviti: Na zdar! Složimo se in ne udajmo se!

Slovenski klub.

V zlati Pragi zbranim našim slovanskim vojskovodjem-novinarjem in slavljencem duhovitega Slovana Frančiška Palackega urnebesni Živio in Slava!

Uredništvo „Mira“.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Nekateri listi so poročali, da bo državni zbor, ki je sedaj preložen, začetkom meseca julija sklenjen, in da se bo potem vladalo spet na podlagi § 14. Na podlagi tega paragrafa se bo, kakor mislijo, rešil tudi proračunski provizorij in davek o sladkorju ter se sploh ukrenilo, kar je treba za opravljanje državnih poslov. Upajo, da bodo med tem časom dosegle pravne pogodbe na Češkem kaj vspeha, in da bo vsak ud manjšine tem lažje vstopil, kedar se spet otvori državni zbor. — Po nekaterih časnikih se je sprožilo mnenje, da naš presvitli cesar koncem svojega jubilejnega leta odstopi vladu nadvojvodi Otonu, katero mnenje pa se je seveda preklicalo kot neutemeljeno. Bog nam ohrani še dolgo našega presvitlega cesarja Franca Jožefa! — Mnogokrat se je že pisalo po časnikih, kako se je ravnalo s kmeti v Galiciji, kako so jih brezvestni, večinoma židovski izsesevalci in tlačitelji goljufali, zatirali, jim jemali imetje in moralnost. Ko je avstrijski poslanik enkrat pritoževal se pri turški vladi zavoljo zatiranja kristjanov v Macedoniji in na Kreti, mu je menda sultan odgovoril: „Ekscelence, mojim krščanskim podložnikom se boljše godi, kakor krščanskemu kmetu v Galiciji. Na celem omikanem svetu — s Turčijo vred, — ni nobenega drugega ljudstva, katero bi se tako izsesevalo, z žganjem uničevalo, nečloveško stiskalo, katero toliko strada in je brez pravic, kakor krščanski kmet v Galiciji. Naredite poprej red v svoji deželi, in potem pridite k meni.“ Ni čuda torej, da je slednjič priklopelo sovraštvo do svojih tlačiteljev do vrhunca ter se pokazalo na nepostaven in obžalovanja vreden način proti njim. Nastali so namreč nemiri in antisemitske demonstracije. Kmetje so se na več krajih vzdignili proti židovskim tlačiteljem, jih napadali in požigali njih pohištva, tako da se je moralo mnogo vojakov postaviti njim nasproti.

Druge države. Na Nemškem so imeli 16. junija volitve za državni zbor. Bile so jako živahne. Najslabše se je pri teh volitvah godilo liberalni

*) Dotična brzojavka slóve: „Carska akademija vednosti v Petrogradu izraza posebno veselje povodom stoletnice rojstva velikega češkega zgodovinarja Palackega, ki je s svojimi učenimi deli pripomogel k preporodu in napredku češkega naroda. Taki narodni buditelji živé v hvaležnem spominu svojega naroda. Naj bi Slovanstvo rodilo mnogo takih slovečih mož.“

ljudski stranki, kajti propala je popolnoma. Kot edino upanje jej je bilo, da bo pri ožjih volitvah, katerih je treba bilo izvanredno veliko število, dobila več sedežev. Socijaldemokrati so si pridobili nekaj glasov. Katoliški centum ostal je neomajen ter je pridobil že 16. junija štiri sedeže. On je moč, s katero morajo računati vlada in vse druge stranke. — Na Francoskem se do sedaj, ko to pišem, še tudi ne vé, kdo postane ministerski predsednik ter sestavi novo ministerstvo. — Tudi na Laškem imajo z ministerstvi svoje križe in težave. Dosedanji ministerski predsednik, markiz de Rudini, hotel je vladati z golo silo in zatiranjem. Zatrli je v zlasti vsa katoliška društva in katoliške časnike. Toda spoznati je moral, da je preslab, ter je izročil 18. junija kralju svojo ostavko. Razmere v Italiji so takšne, da se bo sploh težko našel ministerski predsednik, kateri bi jim bil kos. — Za Španijo prihajajo zmirom bolj neugodna poročila iz filipinskih otokov in iz Kube, kjer ima braniti svoje posest proti Amerikancem in proti ustašem, zvezanim in podpiranim z Amerikanci. Doma v Španiji je položaj zelo nevaren. Pisalo se je že, da hoče kraljica odpovedati se vladi. Slednje pa seveda ni resnično.

Novičar.

Na Koroškem. Po vsem Koroškem so se letos kmetje veselili, da bodo dobili dobre letine. Ali sredi meseca junija so žita trpela na več krajih mnogo škode zavoljo neugodnega vremena. Na Zgornjem Koroškem je palo precej veliko snega, tako, da so bila žita močno poškodovana. To zadene odnotne kmete tem hujše, ker so bile poprejšnje letine jako slabe, in je moralo veliko kmetov žito za živež kupovati. — Po celovski okolici so nastale otroške bolezni (ošpice in davica). Otroci iz Št. Ruperta, Zakamna, Otoč in Šmartina zavoljo tega ne smejo prihajati v šolo. — Na Dunaju se je obesil ter ustrelil dijak modroslovja, Julij Puh, rodom Korošec. Uzrok je bil pomanjkanje in neozdravljiva bolezen. — Dne 22. junija zvečer se je tukaj na Križni gori ustrelil 25letni trgovski pomočnik Robert Trebessiger. Uzrok samoumora ni znan. — Tukajšnji liberalni listi so vzpodbujali ljudstvo, naj dne 24. junija v znamenje edinosti Nemcev na Koroškem pridno prižigajo kresove, ter vabili, naj se v obilnem številu udeleži „slavnosti“, katera se od Südmarskih podružnic v tem smislu priredi na Križni gori. Da nemško-nacionalci prižigajo v proslavo nemštva svoja „Sonnwendfeuer“ (kresove), da v ta namen prirejajo veselice, nad tem se ne izpoddikamo. Če jih to veseli, naj to storijo. Da pa vojaška godba svira pri veselicah, katere prireja pangermanska „Südmarsk“, ki je izrečno politično društvo in tukaj pri nas naperjeno proti Slovincem, to je obžalovanja vredno temveč, ker mi Slovenci vojaške godbe slovenskega 17. pešpolka do sedaj še nikdar nismo dobili, kolikorkrat smo prosili za njo. — Dne 13., 14. in 15. avgusta se bo praznovala v Celovcu slovesnost v spomin 20letnice, odkar je Avstrija zasedla Bosno in Hercegovino. — Drž. posl. dr. Artur Lemiš imel je dne 27. t. m. volilni shod v Celovcu. Prišli so na shod tudi soc. demokratje in krepko ugovarjali. Lemiš je vjel zaupnico samo s 4 glasovi večine. Več prihodnjič.

Na Kranjskem. Dne 14. avgusta t. l. bo blagoslavljalo slovensko zidarsko in tesarsko društvo v cerkvi sv. Petra v Ljubljani svojo društveno zastavo. To društvo ima tudi svojo šolo za zidarje in tesarje in tudi svoj pevski zbor. — Naučno ministerstvo je v prosep kmetijskih tečajev na ljudskih šolah in šolskih vrtov dovolilo 300 gld. podpore. — Kmetijsko društvo v Dobrunji, registrovana druga z omejenim poroštvom, ustanovilo se je pred kratkim in je dne 15. junija začelo poslovati.

Na Štajerskem. Začetka junija je imelo društvo slovenskih dijakov v Gradcu, „Triglav“ imenovano, koncert v celjskem „Narodnem domu“. Ko se je vršil koncert, zabavali so se Nemci zunaj po svoje, namreč kakor že znajo s heilanjem in rogoviljenjem. Med mnogovrstno namešano druhaljo bilo je, kakor se poroča, celo nekaj c. kr. uradnikov in neki odvetnik! Lepo spričevalo za-nje! — V Celju se snuje novo krščansko socijalno-politično društvo „Naprej“. Pravila so že potrjena. — Povodni tudi na Štajerskem provzročajo mnogo škode. Tako je Bistrica v kozjanskem okraju prestopila bregove ter se razlila po njivah in travnikih. Ljudje ob vodi so morali bežati iz stanovanj. Tudi v jareninski župniji je obilno deževje naredilo precej škode. Jdnake pritožbe se čujejo od Brežic. — Presvitli cesar je potrdil sklep štajerskega deželnega zbora, da se v Slov. Gradcu ustanovi javna bolnica. — Upravno sodišče je ugodilo pritožbi Slovencev v Ormožu proti ustanovitvi nove nemške šole. S tem je razveljavljen odlok naučnega ministerstva, določujoč ustanovitev take šole. Upravno sodišče vtemeljuje svoj ukrep s tem, da so šolske razmere v Ormožu sedaj take, da je nemogoče usta-

noviti novo nemško šolo. — Bivši poslanec g. Josip Jerman se je ponesrečil v petek, dne 17. junija, pri vožnji iz Toplice proti domu ter je 19. junija izdahlil svojo blago dušo.

Na Primorskem. Vihar je napravil po gorški okolici, po Brdih in tudi po gorah, ogromno škodo. Kakor se poroča, je po mnogih krajih vničena polovica vinskega pridelka. Ubogi kmetovalec!

Po drugih deželah. Na Dunaju je praznovala šolska mladina dne 24. t. m. slavnost cesarjevega jubileja. Veličasten bil je slavnosten sprevod, katerega se je udeležilo do 70.000 učencev in učenk, ki so z ostalim prebivalstvom navdušeno pozdravljali navzočega vladarja. Na nagovor župana dr. Luegerja je odgovoril cesar, da se še nikdar ni tako rad odzval kakemu povabilu, kakor danes k slavnosti otrok dunajskih. Učitelje je cesar opominjal, naj se z vso vnemo oklenejo svojega svetega poklica, ter končal svoj govor s prisrčno zahvalo vsem pričujočim zastopnikom ljubega Dunaja, učiteljem in starišem. Konečno zahvalil se je še otrokom in pohvalil njih napredek. Izjavil je pa tudi te-le pomenljive besede: „Bilo je izredno lepo! To me tolaži v mnogih britkostih tega leta.“ Naj si te besede razgrajoci Nemci v Avstriji dobro zapomnijo, ker iste veljajo njim.

Sprejem v knezoškof. dijaško semenišče „Marianum“ v Celovcu.

Oni, ki želijo biti sprejeti v knezoškof. dijaško semenišče „Marianum“, naj prosijo za to najdalje do 17. julija. Prošnje naj pošljejo po svojem župniku na semeniško predstojništvo (velikovske ulice števil. 18.) in tu se morajo tudi do tega časa osebno predstaviti.

Prošnje se morajo napraviti na visokočastiti knezoškof. ordinarijat v Celovcu, in sicer se jim mora pridejati: 1. krstni list; 2. zadnje spričevalo ljudske šole; 3. spričevalo, da so se dotičnemu stavile kože (osepnice) in da je zdrav; 4. izjava očeta ali varuha, da želi, da postane sin ali varovanec duhovnik in da plača za njega vsako leto 150 goldinarjev; 5. če bi pa kdo ne mogel toliko plačati, se mora pridejati tudi natančni izkaz premoženja (Vermögens-Ausweis) in še povedati, koliko zamore plačati. Koliko je treba plačati, določi potem vsprejemni odbor, ter se naznani v vsprejemnem odgovoru.

Gojenci, ki želijo stopiti v I. gimnazijalni razred, morajo z dobrim vspehom napraviti vsprejemno skušnjo. Vpisovanja se za take vršče na gimnaziji 15. in 16., in skušnje 16. in 17. julija.

V semenišče „Marianum“ se sledeči vsprejmejo:

1. ki so z a k o n s k e g a r o d ú, kakor to hoče sveti tridentinski cerkveni zbor;
2. ki spadajo v krško škofijo, so tukaj rojeni ali imajo domovinsko pravico, ali da so se njih stariši tukaj naselili ali imajo tukaj službo;
3. so najmanj 10 in ne več ko 13 let stari;
4. ki so telesno popolnoma zdravi, posebno morajo imeti zdrave prsi;
5. ki niso pravno sprideni, ki so pobožni in imajo tudi zmožnost za študije;
6. ki imajo voljo postati duhovniki in delovati potem v krški škofiji;
7. kateri prosijo za vsprejem, ob enem tudi obljubijo, da se hočejo naredbam in hišnemu redu popolnoma podvreči;
8. vsak vsprejeti gojenec naj prinese seboj:
 - a) dvojno obleko, in sicer: klobuk, ovrtnik, naprsnik, hlače, sukno in najmanj dvojne črevlje. Cela obleka mora biti temna;
 - b) pet srajc, pet spodnjih hlač, šestero nogovic, šest robcev za v žep, štiri rjuhe, najmanj tri prtiče za mizo, žlico, nož in vilice, najmanj tri brisalke in ene kopalne hlače.

V Celovcu, dne 24. junija 1898. l.

Predstojništvo semenišča „Marianum“.

Za spominek g. župnika Franc Rupa v Kazazah so do sedaj darovali:

Prošt Lovro Serajnik 5 gld., Vedenik Frančiška 1 gld., kn. šk. svetovalec Kesnar Ant. 10 gld., župnik Katnik Franc 5 gld., Schmidt Davorin 50 kr., Trunk Jurij 1 gld.; Grobelnikova hiša 1 gld., Plesnikarjeva hiša 2 gld. 25 kr., Točajeve hiša 25 kr., Stefanova hiša 30 kr., vsi v Kortah; Ankriz Martin 1 gld., Jonger Mat. 10 kr., oba na Brezi; Vauti Jurij 50 kr., prov. Lenc Franc 1 gld.; vkup 28 gld. 90 kr. Bog plati! Še se uljudno prosi za doneske v ta namen, katere sprejema preč. g. župnik Val. Šumah v Šmihelu pri Pliberku.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Listnica uredništva.

Gg. dopisnike, katerih dopisi danes zbog pomanjkanja prostora niso prišli na vrsto, prosimo potrpljenja. Prihodnjič pride vse. Srčna hvala in pozdrav!

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dražba Krenovega posestva Simona Smoleja v Tribljah je prenešana na dan 29. avgusta. (1857 gld.)

Dne 3. sept. ob 11. uri, izba št. 85., Weberlova kmetija J. Punčarta pod Križno goro, vl. št. 15, d. obč. St. Martin. (10.016 gld.)

Dne 25. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Božičeva bajta Janeza Kanduta v Ragivesi, h. št. 9, vl. št. 119, d. obč. Gospa sveta. (770 gld.)

Dne 27. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Pirkerjeva kmetija Jan. Pradučnika v Vabči vasi, vl. št. 22, d. obč. Vabča vas pri Čanjčah. (5789 gld.)

Sodišče Pliberk. Dne 29. julija in 2. sept. kmetija Neže Močivnik p. d. Hanzman v Podkrajju vl. št. 14. (1682 gld.)

Naznanila.

Sprejem mladega, z dobrimi spričevali, čevali, na deželi mešane trgovine izučenega, slovenskega in nemškega jezika zmožnega trgovskega pomočnika. Poudrbe **M. Keršič v Podkloštru** (Arnoldstein).

Na prodaj je lepo posestvo

na solnčnem kraju, $\frac{1}{2}$ ure oddaljeno od železnične postaje, ima 60 oralov sveta, 44 oralov gozda v vrednosti 4500 gld., 10 oralov travnika vse sladko, od 25 do 30 birnov posevne in veliko mladega sadnega drevja. Pohišstvo je v dobrem stanu. Vse vkup se proda za 6500 gld. Več se izve pri posestniku Juriju Bergmanu p. d. Oevirku na Breznici, pošta Prevalje na Koroškem.

Na prodaj je

Butačevo posestvo na Tračji, v Tinjski fari, s 27 birnji posevne, s potrebno travenčino in goro. Več se poizve pri posestniku L. Lušin-u p. d. Butaču, pošta Tinje.

Feliks Toman,

kamnoseški mojster in podobar v Ljubljani, Reseljeva cesta št. 26,

prva slovenska tvrdka s stroji na par, ima bogato zalogo

nagrobnih spomenikov,

prevzame vsako **stavbeno kamnoseško delo** in se p. č. duhovščini priporoča za izdelovanje **altarjev, podob, prižnic, obhajilnikov, krstnih kamnov** itd. po najnižji ceni. Potrebne načrte izdeljuje brezplačno.

Malo posestvo

v **Podvesi pri Libeličah**

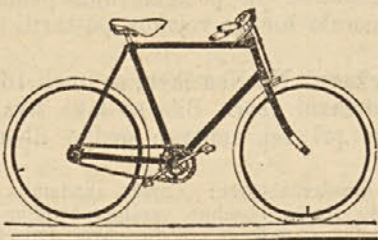
(p. d. Burdev) ima 9 birnov posevne, lep travnik, za dom dovolj gozda ali lesa, vsega skupaj devet oralov (johov) zemljišča. Prodaja se za 1200 gld. z vso hišno opravo; pol plače lahko na zemljišču ostane. Občina Libeliče. Kupci naj se oglašé pri **Jakobu Straus-u** na Bistrici pri Kraut-u, pošta Št. Mihel pri Pliberku.

Slovenci in Slovenke!

Prava **kava družbe sv. Cirila in Metoda,** katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.

Zahtevajte torej le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj: **Ivan Jebačin, Ljubljana.**

Vozite se po „orožnem kolesu“!

Da nedosegljivo lahko tečejo in da se zato človek ne utruji, je glavna prednost koles (biciklov)

orožne tovarne Steyr.

Največja tovarna te vrste na svetu!

Zastopnik: **C. A. Steininger, Gradec.**

Učenca, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, vsprejme v svojo trgovino takoj **Peter Merlin,** trgovec v Celovcu.

Dr. Alojzij Krant,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od $\frac{1}{2}$ 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

SLAMNIKE

vsakovrstne oblike, najnovejše mode, iz domače in tuje slame, izdeluje, popravlja, štafira ter prodaja na debelo in drobno

FRANC CERAR,

tovarna slamniov v Domžalah pri Ljubljani.

(Vstanovljena 1863. leta.)

Enik na zahtevanje se pošilja brezplačno in poštne prosto.

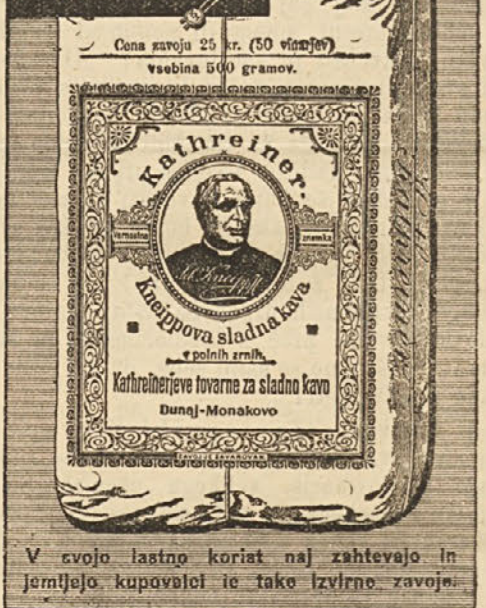
JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgel v Št. Lenartu pod Ljubelom

pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zametjuoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih **Jemlich-u** v Draždanih, **Weigl-u** v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

PRISTEN

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le tako izvrno kavo.

Znano Jurijevo posestvo

s **krēmo** in z vsemi potrebščinami vred je na prodaj. Več pové posestnica **Eliza Miglar v Grebinju** na Koroškem.